

KURIER

szerepiński

ROK VIII

CZWARTEK 28 SIERNIA 1952 R.

NR 206 (2350)

W miliardowych zyskach trustów i monopoli giną przestępstwa burżuazji

Afera amerykańskich towarzyszów naftowych

Przeciw różnym trustom i monopolum nie daly konkretnych wyników, jak np. tocząca się od lat 6 sprawa antitrustowa przeciw grupie kilkunastu banków i domów inwestycyjnych w Nowym Jorku.

NOWY JORK

Federalna komisja handlowa ogłosiła raport o praktykach 5 amerykańskich i 2 brytyjskich koncernów naftowych. Komisja opracowywała go przez 2 lata i ukończyła prace w sierpniu ub. roku, nie został on jednak ogłoszony wskutek sprzeciwu Departamentu Stanu (ministerstwo spraw zagranicznych USA), który opór swój tłumaczył zastrzeżeniem, że ogłoszenie raportu „narazi na szwank stosunki USA z zagranicą”.

Do wysokości 10 pięter podciągną w tym roku radziecy budownicowie stalowe konstrukcje Pałacu Kultury i Nauki

W NIESLABYM tempie radziecy robotnicy, technicy i inżynierowie pracują przy budowie Pałacu Kultury i Nauki, którego konstrukcje stalowe jeszcze w br. osiągnęły wysokość 10 kondygnacji. W związku z tym, uwaga radzieckiego kierownictwa jest obecnie skierowana przede wszystkim na budowę fundamentów pod część wysokościową gmachu.

Dotychczas zmontowano już blisko połowę stalowego zbrojenia dolnej płyty wewnętrznych ścian fundamentów. Inne zespoły robotników ra dzieckich pracują przy budowie fundamentów pod boczne skrzydła gmachu. Najpoważniej zaawansowane są roboty przy budowie kompleksu Muzeum Przemysłu i Techniki. Kończy się już i fundamenty. Trwają również prace przy wnoszeniu fundamentów pod część Pałacu Młodzieży, 25 bm, przystąpieno tam do szalowania law fundamentowych.

Rada i Komisja Rewizyjna CRS wybrały swe prezydja

26 BM. OBYŁO SIĘ pierwsze plenarne posiedzenie wybranej przez I Kongres Spółdzielczości Zaopatrzenia i Skupu Rady Centrali Rolniczej Spółdzielni „Samopomoc Chłopska” składającej się z 30 członków i 6 zastępców, którymi są wybitni działacze spółdzielczości i większości z całego kraju.

Na posiedzeniu tym wybrano Prezydium Rady, do którego weszli: Józef Ozga Michalski — przewodniczący, Czesław Wycech i Marian Jaworski — wiceprzewodniczący oraz Irena Groszowa — sekretarz.

W tym samym dniu również komisja rewizyjna CRS wybrała swoje prezydium w składzie: Józef Dechnik — przewodniczący, Bolesław Gałęza — wiceprzewodniczący i Dumanowski — sekretarz.

W WYNIKU oporu Departamentu Stanu, ogłoszona wersja raportu nie zawiera kilkudziesięciu jego stron, uważanych przez Departament Stanu „za niezgodne z punktem widzenia polityki zagranicznej USA”.

Według tygodnika amerykańskiego „CIO Labor” usunięte z raportu fragmenty dotyczące mają szeregów olbrzymich łapówek, placowanych przez towarzystwa naftowe członkom rządów i głowom państw, na których terenie przede wszystkim na Bliskim Wschodzie i w Południowej Ameryce operują koncerny naftowe.

Ten sam tygodnik donosi o usunięciu z ogłoszonego raportu części, kompromitującej działalność brytyjskich towarzystw naftowych, m. in. fakt prowadzący przez Anglo-Iranian Oil Company, przed usunięciem go z Iranu, dwóch oddzielnych księgowości: jednej na użytek firmy i rządu brytyjskiego, drugiej dla rządu irańskiego.

W ZWIĄZKU z ogłoszeniem tego raportu rząd USA złożył przeciw czterem amerykańskim kompaniom naftowym skargę cywilną o zwrot 67 milionów dolarów, nadpłaconych w wyniku spekulacyjnych machinacji tych towarzystw przy dostawie nafty dla krajów atlantyckich w wyniku planu Marshalla. Majątek tych towarzystw obliczany jest na kilkanaście milionów dolarów.

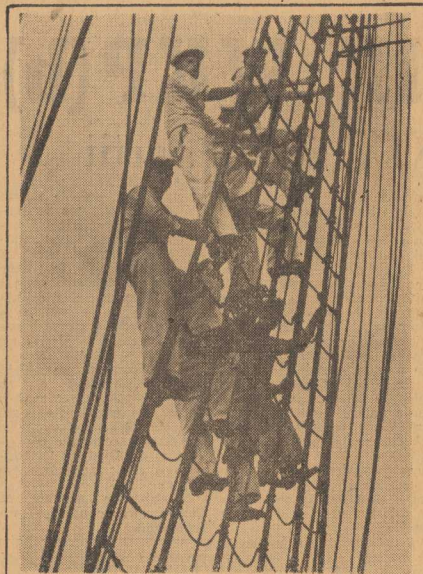
Według danych publikowanych na łamach „Business Week”

pięć wymienionych w raporcie kompanii naftowych USA złożyło łącznie wartość 11 miliardów dolarów, a ich nadzwyczajne zyski w ciągu ostatnich 6 lat wyniosły, według oświadczenia członka Kongresu, senatora Henningsa około 2 miliardów dolarów rocznie.

Z relacji agencji zachodnich i prasy amerykańskiej wynika, że okoliczności, towarzyszące ogłoszeniu raportu dopiero teraz, dowodzą, iż ogłoszenie łączy się ściśle z wyborami prezydenta Stanów Zjednoczonych i walką wyprzedzającą republikanów i demokratów.

Prasa i agencje zwracają uwagę, że „wcześniejsze publiczne śledztwa i procesy”, z którymi wystąpieno w Stanach Zjednoczonych

* W TOKIO odbył się ostatnio ogólnojapoński zjazd młodych bolszewików o pokój i udziałem około 500 przedstawicieli demokratycznych organizacji młodzieżowych, przestających w swych strzęgach przeszło 2 miliony chłopów i dziewcząt. Uczestnicy zjazdu uchwaliли jednomyślnie deklarację, która stwierdza, że młodzi patrioci Japonii są gotowi walczyć z młodym pokoleniem całego świata, oddać wszystkie swe siły walce przeciwko podżegaczom do wojny.

„DAR POMORZA” wyrusza w rejs. Młodzi marynarze za wiosłami na trampkach — luzują żagle.

O REJSIE szkolnym „DARU POMORZA”

dowiesz się na stronie 3

Nowa zbrodnia kolonizatorów na Malajach

LONDYN

AGENCJA Reutersa donosi z Singapuru o nowej beztaliskiej zbrodni kolonialnej przez brytyjskie wojsko kolonialne na bezbronnej ludności wioski Permatang Tinggi, w północnej części Malajów.

Gdy mieszkańcy wioski odmówili wojskom kolonialnym informacji o działalności oddziałów wyzwolenczyńskich, brytyjski wysoki komisarz na Malajach, gen. Tempier, polecił osadzić wszystkich mieszkańców wioski, łącznie z dziećmi, w obozie koncentracyjnym i spalić wioskę, co natychmiast wykonało na wywiezieniu mieszkańców.

Korespondent Reutersa pisze, że „wielu mieszkańców płakało, gdy ładowano ich na samo chodny ciężarowie”.

14 mostów w powietrze w ciągu jednej nocy

HANOI

OFICJALNA agencja francuska AFP przyznaje, że w ciągu jednej tylko nocy z 24 na 25 sierpnia oddziały Vietminhu wysadziły w powietrze na odcinku Hanoi i Sontu 14 mostów drogowych. Korespondent agencji dodaje, że oficjalne czynniki odmawiają wszelkich komentarzy na temat wzmożonej działalności oddziałów Vietminhu przeciw wojskom transportowym.

Ta sama agencja donosi o pospiesznej wysyłce posiłków wojskowych z Francji na „brudną wojnę” w Vietnamie.

1 września uroczyste rozpoczęcie nowego roku szkolnego

MINISTERSTWO Oświaty i Centralny Urząd Szkoła Zawodowego ustaliły dzień 1 września jako termin uroczystego rozpoczęcia nowego roku szkolnego 1952/53 w szkołach ogólnokształcących, zakładach kształcenia nauczycieli i szkołach zawodowych wszystkich typów.

Podczas uroczystości ucznio wie szkół ogólnokształcących wysłuchają radiowego przemówienia ministra oświaty Władysława Jarosńskiego, zaś uczniowie szkół zawodowych — transmitowanego przez radio przemówienia prezesa Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego — Janusza Zarzyckiego.

W szkołach podstawowych centralnym punktem uroczystości będzie powitanie dzieci wstępujących do 1-jej klasy w roku uchwalenia Konstytucji Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Po Drażkowskim Wrzesiński i Liszkiewicz odpadają z wyścigu

Niezagrożony Wójcik leaderem

KRAKÓW (TEL. WL.)

OSMY etap kolarskiego wyścigu Dookoła Polski zaczął się od dalszej tragedii czolowych zawodników. Już kilka kilometrów po starcie spotkał ich na drodze wiceleader LISZKIEWICZ — i Gwardii, który z wykrywioną bólem twarzą pedałował z trudem. Liszkiewicz jeszcze przed startem miał na zalecenie nie lekarza wycofać się z konkurencji, nie pomogło jednak ostrzeżenie, ambulatory kolaryzowali, że przewyższył był w nodze spowodowany powiększonym gruźlicą; okazało się jednak, że było to ponad siły gwardzisty.

DLA ODMIANY w tym etapie zbliżamy się wożem do marudnego wyścigu. Wtedy, kiedy w czolowce rozpoczyna się zacięta walka o prowadzenie lub zwycięstwo, na tyłach nie mniej zacieśle walczą zawodnicy o utrzymanie się w grupie lub choćby samo już ukończenie wyścigu. W kilka minut od grupy czolowej spotkamy szeregów. PEZEDONSKIEGO i SOLTOWSKIEGO. Jeszcze dalej w końcowej grupie pedałuje KIJANCIK. Po wszystkich trzech widać już duże zmęczenie, nogi kręcą wolniej niż

(DOKONCZENIE NA STR. 2)

Uchwała Rady Państwa w sprawie powołania Państwowej Komisji Wyborczej

RADA Państwa powziela w dniu 25 sierpnia 1952 r. następującą uchwałę w sprawie powołania Państwowej Komisji Wyborczej:

Na podstawie art. 18 ust. 2 z dnia 1 sierpnia 1952 r. — ordynacja wyborcza do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej — oraz w związku z uchwałą Rady Państwa z dnia 5 sierpnia 1952 r. o zarządzeniu wyborów do Sejmu Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej (Dz. U. nr 35 poz. 247) — Rada Państwa postanawia powołać Państwową Komisję Wyborczą w składzie:

Przewodniczący Państwowej Komisji Wyborczej:

ob. Barcikowski Wacław, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego.

Zastępcy przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej:

1. ob. Wojaś Paweł, Wiceprzewodniczący Centralnej Rady Związków Zawodowych.

2. ob. Ozga — Michalski Józef, przewodniczący Zarządu Głównego Związku Samopomocy Chłopskiej.

Sekretarz Państwowej Komisji Wyborczej:

ob. Dworakowski Władysław, sekretarz Komitetu Centralnego Polskiej Zjednoczonej Partii Robotniczej.

Członkowie Państwowej Komisji Wyborczej:

1. ob. Blaut Szepepan, górnik kopalni „Niewia”, czolowy przewodnik pracy, odznaczony Sztandarem Pracy I klasy, 2. ob. Dachów Miłkołaj, wiceprezes Rady Naczelnej Zjednoczonego Stronnictwa Ludowego, 3. ob. Gosiński Wanda, włókiennik, Budowniczy Polski Ludowej, 4. ob. Jankowska Stanisława, sekretarz Zarządu Głównego Związku Nauczycielstwa Polskiego, 5. ob. Kalinowski Stefan, Generalny Prokurator Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, 6. ob. Marbow Józef, murarz, wybitny przewodnik pracy, odznaczony Sztandarem Pracy I klasy, 7. ob. Mazur Stanisław, chłop indywidualny, członek Gminnej Rady Narodowej, Budowniczy Polski Ludowej, 8. ob. Rabanowski Jan, przewodniczący Rady Naczelnej Stronnictwa Demokratycznego, 9. ob. Stachacz Stanisław, przewodniczący Zarządu Głównego Związku Zawodowego Kolejarzy, 10. ob. Sznek Zygfryd, działacz Związku Zawodowego Pracowników Państwowych, 11. ob. Wasilkowska Zofia, wiceprzewodnicząca Zarządu Głównego Ligii Kobiet, 12. ob. Wiecek Tadeusz, sekretarz Zarządu Głównego Związku Młodzieży Polskiej.

Prezydent Rzeczypospolitej Przewodniczący Rady Państwa

(—) BOLESŁAW BIERUT

MIEDZYNARODOWY mecz piłkarski Pekin — Szczecin był żywy i interesujący, obfitując w liczne emocjonujące sytuacje, podbramkowe. Na zdjęciu wszechobylski „Manius” — SUCHOGORSKI — wykazuje się właśnie do strzału na bramkę, w czym przeszkodził mu jednak „chiński mur” obrońców Pekinu. 27-letni obrońca WAN-LI-BIN z Mukdena posłał piłkę daleko w aut.

Warnemünde - Kopenhaga - Genua - Stalin

12 tys. mil morskich przepłynęli chłopcy z „Daru Pomorza“ przewyciężając burze i sztormy

Uczniowie Szczecińskiego Technikum Morsko-Nawigacyjnego zdali egzamin marynarskiej sprawności

MALI chłopcy z zachwytem przyglądali się białemu statkowi przycumowanemu przy Walech Chrobrego. Z zadrzocią spoglądają na sześciułowców, którzy odbyli tak długi i piękny rejs. Każdy z nich chciałby zostać marynarzem, każdy ma przy sobie kilka podręczników z Leniniadą... Kopenhaga... może Gibraltar... — Popatrz, prawdziwy kotek! — wykrzykuje jasnowłosy młodec. — Gdzie? — Tam, na burcie. — Rzeczywiście na burcie statku siedzi mały kotek z czerwoną kokardą na szyi. — MAMY aż trzy takie kotki, wszystkie one ujrzały światło dzienne na „Daru Pomorza“, nigdy nie opuściły pokładu i były naszymi towarzyszami podróży przez cały czas rejsu — uśmiecha się kapitan Pigoń. — Rejs trwał 97 dni, Uczniowie czwartego kursu Szczecińskiego Technikum Morsko-Nawigacyjnego przebyli 12 tys. mil morskich i zwiedzili

wiele portów, wiele się nauczyli i poznali jak żyją ludzie w innych krajach. Wokół nas gromadzą się uczestnicy rejsu. Młodzi, pięknie opaleni chłopcy z dumą odpowiadają szczeremu ladownym na ich pytania, z pobłażliwym uśmiechem wyjaśniają nam znaczenie fachowych marynarskich słów. Na naszą prośbę „marynarz bez skazy“ przewodniczący ZMP kol. Zbigniew SAHADDA opowiada o rejsie: — Rejs był daleki i ciężki. Statek „wyszedł“ ze Szczecina 25 maja i wziął kurs na NRD. Na spotkanie „Daru Pomorza“ wypłynął szkolny statek NRD „Wilhelm Pieck“ oraz inne mniejsze jednostki. W ich otoczeniu wypłynęliśmy do portu Warnemünde, gdzie serdecznie powitali nas niemieccy koleżki, członkowie FDJ. — Dzieci, młodzieży i do drogi witali nas zawsze słowami „Freundschaft“ i „Frieden“ — wtrąca Paweł Chodorowski. — Po kilku dniach statek popłynął do Kopenhagi i tak zw. demagnetyzacja, a później przez morze Północne i kanał La Manche wypłynął na Atlantyk... — tam chwycił nas sztorm — kontynuuje opowieść pułkownikowy przewodnik pracy — przeszły statek dochodziły do 38 stopni, wszystkie przedmioty, a nawet i ludzie przelatywali z jednej burty na drugą. Fala zerwała nam szalupę i dopięty z okiem trudem przy pomocy bosmana Siołtuna zdołaliśmy ją przycumować.

entuzjazmem i szacunkiem mówią o komendancie Gorazdówskim, jego zastępcy kapitanie Pigoń, o kapitanie Ledóchowskim — wykładawcy astronomii, którego uczniami byli prawie wszyscy obecni kapitanowie Polskiej Marynarki Handlowej. Z dumą mówią o kwalifikacjach i zdolnościach przełożonych, ale i sami mają się czym pochwalić. Wśród nich jest wielu przodowników pracy okrętowej, a najlepszy to koleżki WRZESZCZ i LASIEWICZ. W sobotę „Dar Pomorza“ opuszcza Szczecin i udaje się do portu gdyńskiego, skąd w połowie przyszłego miesiąca wypłynie wraz z innymi jednostkami szkolnymi na spotkanie statku szkolnego NRD „Wilhelm Pieck“, który ma przyjechać do Polski. — A to potem będzie robił „Dar Pomorza“? — Bedziemy przygotowywać się do następnego rejsu. Na naszym pokładzie przejdą marynarską praktykę nowi uczniowie szkół marynarki handlowej. Zmienia się chłopcy, ale nasze nieodłączne koleżki zostaną te same — kończy z uśmiechem kapitan Pigoń. (W—tek)

Foto KURIER

KAPITAN PIGON jest bardzo skromny, nie lubi o sobie mówić, za to marynarze nie szczędzą pochwalnych słów pod jego adresem.

Jerzy HOMA przy pomocy sekstanu oblicza „linię pościgową ze słowca“, czas „lupie“ kol. Proskurnicki.

W GORE! Jeszcze raz! — Hop! Wysoko nad pokładem unosi się rozemnianą twarz bosmana Siołtuna. To chłopcy w ten sposób zęgnają swojego ulubienca.

PO DLUGOTRWALYM rejsie, przyjemnie jest spacerować się po mieście i odwiedzić znajomych. Na zdjęciu: uczeń trampowy przepuszcza sześciułowców posiadających przepustki. Są nimi: KRĄK, CHODOROWSKI, WIMKIEWICZ, TARŁOWSKI.

Coraz więcej żłobków, przedszkoli, sklepów, stołówek w osiedlach robotniczych Śląska

RÓWNOLEGLE do wzrostu budownictwa mieszkaniowego na Śląsku, warata budownictwa oświatowego i socjalnego. Podczas gdy w latach 1940 — 1951 łączna kubatura oddanych do użytku na terenie woj. katowickiego budynków socjalnych wyniosła około 300 tys. m. sześć, w tym roku wyrosła ona około 230 tys. m. sześć. W licznych osiedlach robotniczych, budowanych przez ostatnie lata, w roku bieżącym, oddanych zostanie do użytku m. in. 12 żłobków, 15 przedszkoli, 2 szkoły, 12 stołówek, 8 klubów, 2 świetlice, 89 sklepów oraz 45 warsztatów usługowych takich, jak krawieckie, szewskie, fryzjerskie i inne. Jeszcze w tym roku mieszkańcy osiedli robotniczych w Katowicach, Bogusławskich przy kościele „Jan Kowalczyk“, Radzionkowej — Stoskowej oraz w Gliwicach — Trybunku otrzymają nowoczesnie urządzone oddoki żłobków.

O tytuł najlepszej gospodyni walczą mieszkanki szczecińskiej wsi

KILKA tysięcy kobiet wiejskich woj. szczecińskiego uczestniczy w konkursach ZSCh o tytuł przodkielec gospodyni w hodowli i prowadzeniu wzorowego ogrodu warzywnego. O tytuł najlepszej gospodyni w hodowli walczy m. in. kole go. spośród w grupie Luźnopol, chojeńskiego. Przykład daje tu Anna Bielska, która przystępuje do konkursu, zobowiązując się wyhodować w tym roku 50 kurcząt, 1 siewkę i 50 kurcząt, a wyhodować już 39 kurcząt, 1 cielę, 10 kurcząt i 35 kaczek. Sukcesem swoją zadowolona ona wzorowo wystawia i utrzymuje w gospodarstwie oraz: racjonalnie żywności i drobin — w oparciu o literaturę fachową.

Kurier rozmawia z artystami teatrów szczecińskich

Bogusław Kozak

W CZASIE Festiwalu Sztuk Polskich, zorganizowanego dla zespołów świetlińskich, na centralnych eliminacjach w Warszawie uzyskał pierwszą nagrodę zespół Poznańskich Zakładów Gastronomicznych. Prasa poznańska pisała wówczas: „Duszą zespołu był FRANCISZEK KOZAK, który wypadł doskonale w roli biedniaka Zajączkowskiego“ (w sztuce Warmińskiego „Zwycięstwo“). Mowa tu o ojcu Bogusława Kozaka, aktora teatru szczecińskiego.

Jako uczeń gimnazjum w Sanoku zapisał Bogusław Kozak — prowadził zespół amatorski. Jeden z profesorów gimnazjum przepowiedział mu wówczas „przyszłość“ w dramacie. A kiedy przeniesiliśmy się do Poznania — w roku 1945 — wstąpiłem do tamtejszego studium dramatycznego, prowadzonego przez p. Szczurkiewicz-Młodziejowską.

JUŻ w roku 1946 Bogusław Kozak otrzymał engagement do Teatru Dolnośląskiego. Debiutował w sztuce „Dwa Teatry“ Szawarskiego w roli „Chłopca z deszczu“. Potem — teatr Galla w Gdańsku i — powołanie do wojska. Po odbyciu służby wojskowej Kozak na krótki okres wraca do teatru Galla, przeniesionego w tym czasie do Łodzi. Od wiosny roku 1951 jest w Szczecinie. Debiutował u nas w „Stat-

ku Derbent“, pamiętamy go również w dobrze opracowanej roli Pawła w „Rubikonie“ i jako Wiktora w „Maszynie“. Ostatnio zdobył nagrodę prawdziwym talentem w „Konkurentach“ w roli Kazi, oddanej ze szczerym humorem.

Zapytujemy młodego artystę, o sędzi o współpracy teatru z ruchem amatorskim?

— Uważam, mówi Kozak — że odpowiednio zorganizowana grupa może ogromnie korzystać zarówno zespołom świetlińskim, jak teatrowi a nawet autorom sztuk. Byłem świadkiem bardzo ciekawej dyskusji, zorganizowanej w teatrze łódzkim dla artystów świetlińskich nad sztuką Kruczkowskiego „Odwet“, z udziałem samego autora. Kruczkowski po tej dyskusji wprowadził szereg zmian do sztuki. Pracując w teatrze w Łodzi prowadził zespół świetlińcy w produkcji zaledwie — fabryce włókienniczej im. Dzierżyńskiego. W Szczecinie jestem stałym instruktorem zespołu świetlińców Związku Pracowników Instytutu Społecznych — wystawiliśmy sztukę Gorkiego „Wassa Żeleznowa“.

Jako członek rady artystycznej Teatrów Szczecińskich B. Kozak walczy konsekwentnie o planowość w repertuarze i system kolektynowej pracy.

— Rozumiem ten system jak najszerszej zarobku w repertuarze, pracy aktorskiej, jak również w powiązaniu z systemem technicznym. Teatrom naszym potrzebna też ściślejsza więź z publicznością — przez organizowanie spotkań, wieczory dyskusyjne, otwarte próby dla aktorów świetlińskich, a także przez występy (fragmenty sztuk) w większych zakładach pracy. (j)

Żołnierz a społeczeństwo

Wystawa gazetek LPZ z całej Polski otwarta będzie w Szczecinie

W Szczecinie, w sali Muzeum Pomorza Zachodnie otwarta zostanie 13 września ogólnokrajowa wystawa gazetki ściennej kół Ligi Pracy i Związku Żołnierza. Po eliminacjach powiatowych i wojewódzkich wybrano około 100 najlepszych gazetek, których treść poświęcona jest pracy kół LPZ nad umocnieniem zaplecza Wojska Ludowego przez propagowanie rozmaitych form szkolenia, organizację imprez, wieczorów dyskusyjnych itp. Hasłem wystawy jest: „Przez wzorowe szkolenie umocni swoją zdolność obronna Ojczyznę“.

Zarząd LPZ, Szczecin, Św. Wojciecha 12.) Również nie wszystkie jeszcze organizacje odpowiadały na apel LPZ w sprawie ufundowania nagród — ostateczny termin zgłoszeń mija 5 września br. Wystawa otwarta będzie przez tydzień tj. do 20 września br. Związki Zawodowe, władze szkolne jak również ZSCh zapewnią niewątpliwie wystawie odpowiednią frekwencję, doceniając w pełni doniosłość zagadnień którym jest ona poświęcona. (j)

Jerzy Andrzejewski

— redaktorem „Przeglądu Kulturalnego“ w Warszawie

PO trzech latach pobytu w Szczecinie znany literat Jerzy Andrzejewski objął redakcję nowego „Przeglądu Kulturalnego“. Pierwszy numer tego pisma ukazał się już 3 września br. (pod adresem: (j)

